

Standard Norge
Strandveien 18

1366 Lysaker

Oslo, 31. januar 2012

Høringsuttalelse fra Norsk Teknologi vedrørende prNS 3701 Kriterier for passivhus og lavenergibygninger - Yrkesbygninger

Bakgrunn for høringsuttalelsen

Norsk Teknologi er en landsforening tilsluttet NHO. Vi ønsker med dette å gi våre kommentarer til forslag til ny norsk standard med kriterier for yrkesbygg som søker å oppnå lavenergi- og passivutforming, med høringsfrist 31. januar 2012.

Norsk Teknologi stiller seg positive til at det for yrkesbygg utarbeides en standard med kriterier for passivhus- og lavenergiutforming. Vi står i dag overfor både nasjonale og globale energi- og klimautfordringer som nødvendiggjør tiltak som kan sikre en bærekraftig og rasjonell energibruk i fremtiden. Nasjonale og internasjonale studier fra bl.a. Energirådet, Lavenergiutvalget, Arnstad-utvalget, Enova, IEA og EU viser at bygningssektoren har et betydelig potensial for redusert energibruk. Studiene viser også at energi- og klimatiltak i denne sektoren ofte fremstår som kostnadseffektive, særlig sammenlignet med tiltak i øvrige sektorer tilknyttet energibruk eller -produksjon. En standard for lavenergi- og passivhus for yrkesbygg vil kunne bidra til at potensialet realiseres.

Det fremkommer ikke av høringsbrevet hva som er formålet med å utforme kriterier for lavenergi- og passivhus – yrkesbygninger. Høringsbrevet viser kun til at standarden omfatter kriterier som er strengere enn gjeldene krav i teknisk forskrift (TEK10). Formålet med energikrav i TEK10 er å begrense energibruken i bygg, slik at man ivaretar hensyn til forsyningssikkerhet og bidrar til reduserte utslipp av klimagasser. Norsk Teknologi har derfor vurdert i hvilken grad foreslåtte kriterier oppfyller disse overordnede målsetningene.

Norsk Teknologis medlemsbedrifter leverer ulike tekniske løsninger som dekker behov tilknyttet inneklimate, termisk komfort og teknisk funksjonalitet i bygg. For oss er det derfor viktig at overordnede mål tilknyttet energi og klima imøtekommes på en slik måte at man ivaretar hensyn til konkurransenøytralitet og teknologinøytralitet. Disse hensynene er også viktige for å ivareta forbrukernes valgfrihet og ønske om lave kostnader tilknyttet energi, samtidig som man stimulerer til innovasjon og nytenkning på tvers av ulike bransjer og fagfelt.

Internt varmetilskudd og minstekrav til belysning

I høringsbrevets punkt 1 ber Standard Norge om kommentarer til inndata knyttet til varmetilskudd fra belysning og utstyr. Foreslåtte verdier for varmetilskudd er lavere enn hva som benyttes i kontrollberegningen opp mot krav i TEK10.

Norsk Teknologi mener at lavere verdier for internt varmetilskudd kan forsvares ettersom det i tabell 8 settes krav til dynamisk dagslys- og konstantlysstyring, samt dynamisk behovsstyring ved tilstedeværelse.

Norsk Teknologi er positive til at det foreslås minstekrav til belysning. I fremtiden trenger vi et økt fokus på å sikre effektiv energiforvaltning i bygg, noe som tilsier at vi i større grad bør sette krav til bruk av tekniske installasjoner som sikrer at energibruken samsvarer med tid, dagslys, temperatur og tilstedeværelse. Foreslåtte krav til belysning er derfor et riktig og viktig skritt i retning av økt fokus på aktive energisparetiltak i bygg.

Bruk av lokale klimadata

I punkt 2 i høringsbrevet ber Standard Norge om kommentarer til foreslått bruk av lokale klimadata i kontrollberegningen. Norsk Teknologi støtter denne tilnærmingen ettersom det er naturlig at bygninger tilpasses lokale forhold. I vår uttalelse til NS 3700 Kriterier for passivhus og lavenergihus – Boligbygninger, argumenterte vi for at ferdighusprodusenter ville møte store utfordringer knyttet opp mot å imøtekomme krav til bruk av lokale klimadata. Når det gjelder yrkesbygg er denne problemstillingen ikke lenger relevant.

Krav til energiforsyning

Punkt 4.4 i prNS 3701 setter kriterier for hvilke energivarer som skal kunne benyttes i varmesystemet. Forslaget er at varmesystemet i vesentlig grad skal kunne benytte andre energivarer til varmeformål enn direktevirkende elektrisitet og fossile brenslers. Betydningen av «vesentlig grad» skal ifølge Tillegg B være det samme som oppgis i krav til energiforsyning i TEK. I TEK10 er andelskravet for bruk av alternativer til elektrisitet og fossile brenslers satt til 60 % av netto varmebehov for bygg over 500 m² og 40 % for bygg mindre enn 500 m².

Begrenset bruk av fossile brenslers til varmeformål er helt i tråd med overordnede mål om å redusere utslipp av klimagasser. Norsk Teknologi stiller seg imidlertid kritisk til at man søker å begrense bruken av elektrisitet, ettersom en slik begrensning ikke kan forsvares i forhold til overordnede mål om forsyningssikkerhet eller klima.

En begrensning i bruk av elektrisitet til varmeformål vil ikke bidra til reduserte klimagassutslipp. For det første forårsaker bruk av elektrisitet ingen utslipp hos sluttbruker. For det andre er Norge i dag en del av det europeiske kvotehandelsregimet, ETS (Emissions Trading Scheme), som setter et effektivt lokk på utslippene i en rekke sektorer ved at det utstedes et begrenset antall omsettbare utslippstillatelser (CO₂-kvoter). Kvotehandelen har til hensikt å redusere kostnadene ved utslippsreduksjoner ved at CO₂-kvotene allokteres til de formål som har høyest samfunnsøkonomisk nytteverdi. Redusert bruk av elektrisitet til oppvarming vil kanskje redusere utslipp i europeiske varmekraftverk, men frigjorte CO₂-kvoter vil bli benyttet i industrien som følge av lavere kvotepriser. Redusert bruk av strøm vil også påvirke kraftprisene, noe som har konsekvenser for utbygging av ny utslippsfri kraftproduksjon. I realiteten vil derfor en ulønnsom konvertering av elektrisk forbruk representere en subsidie til europeisk forurensende industri, samtidig som man hindrer utbygging av eksempelvis vindkraft, marin kraft og varmekraft med CCS (CO₂-fangst og lagring).

Norsk Teknologi mener også at hensynet til forsyningssikkerhet ikke er en aktuell problemstilling. Norge og Norden vil i fremtiden være i en situasjon med kraftoverskudd, en påstand som underbygges av sentrale aktører i kraftforsyningen, blant annet Statnett og Energi Norge.

Med begrensede muligheter for å elektrifisere transport- og offshoresektoren, samt begrensninger i muligheten for krafteksport, vil redusert adgang til bruk av elektrisitet i sluttbrukermarkedet skape barrierer for etablering av planlagt ny fornybar kraftproduksjon.

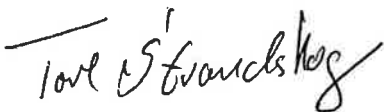
Fra januar 2012 ble det etablert en felles ordning med elsertifikater i Norge og Sverige som til sammen vil utløse 24,6 TWH ny årlig produksjonskapasitet i de to landene. Redusert adgang til bruk av elektrisitet hos sluttbruker vil kunne ha store konsekvenser for prisfastsettelsen i kraftmarkedet som følge av en skjevfordeling mellom tilbud og etterspørsel.

Norsk Teknologi mener videre at foreslåtte kriterier for energiforsyning vil kunne utløse merkostnader som verken kan forsvares i et privat- eller samfunnsmessig perspektiv. Dette vil igjen kunne redusere oppslutningen rundt standarden. Lavenergi- og passivhus kjennetegnes ved at de har et lavt behov for tilført varme til romoppvarming og oppvarming av ventilasjonsluft. En konsekvens av dette er at lønnsomheten i energiforsyningssystemer som baserer seg på alternativer til elektrisitet reduseres. I et økonomisk perspektiv fremstår energisparing og konvertering bort fra elektrisitet ofte som alternative og ikke komplementære løsninger. Dersom det skal stilles krav til energiforsyningssystem i standarden, må kravet kunne forankres i reelle variabler tilknyttet energi og klimagassutslipp. Dette hensynet er ikke ivarettatt i forslaget.

Som et siste moment ønsker vi å peke på at utbyggere som ønsker å oppfylle kriterier til passivhus eller lavenergiutforming, vil uansett måtte oppfylle krav til energiforsyning i TEK10. Så lenge standardens energiforsyningskrav gjenspeiler minstekrav i tekniske forskrifter, fremstår kravene i standarden som overflødige, og vi ber om at kapitlet tas ut av standarden.

Med vennlig hilsen

Norsk Teknologi

Tore Strandskog
Direktør næringspolitikk